

CULTURA-ESPECTACLES

òpera | JORDI MALUQUER

Una Antígona diferent

● L'òpera de la propera ciutat de Montpeller sempre inclou en la seva programació, a més dels títols habituals del repertori, un parell d'obres rares que són una cita obligada per als afeccionats. Enguany reïncideixen amb un autor, Tommaso Traetta (Bitonto, Bari, 1727-Venècia, 1779), del qual ja ens havien donat fa tres anys *Ippolito ed Aricia*. Ara es tractava d'*Antígona*, que el compositor va crear el 1772, en la seva etapa de director musical de l'òpera de Sant Petersburg, durant el regnat de Caterina II. En el seu moment, l'òpera va assolir un gran èxit i va complaure especialment la tsarina perquè es va endolcir el final: Antígona no mor complint la sentència del seu oncle Creont. Aquest, implacable amb els que no compleixen les normes que dicta, davant d'un intent de suïcidi del seu fill Emone que estima Antígona, canvia d'actitud i transforma el rigor de la glòria pel sentiment de la seva pròpia natura i la perdona.

El director teatral, curiosament, no accepta l'originalitat argumental de Traetta i deixa Antígona morta sobre l'escena fins que amb els mateixos gestos que els seus germans morts en combat entra en el regne de les ombres. Una altra característica de la direcció escènica és haver trobat en Joan Miró la solució a l'intemporalitat de les tragèdies clàssiques. Volent fugir de les túniques i columnes amb colors gens mironians, només blanc i negre, cau en un món estrany on les muralles de Tebes, per exemple, són substituïdes per gegantines lletres mòbils i corpòries amb el nom de la ciutat.

Entre els més de trenta títols operístics sobre el mateix subjecte, l'interès d'aquesta *Antígona* rau precisament en la seva música. Molt ben servida per Christophe Rousset i l'orquestra en residència Les Talens Lyriques, que es caracteritzen sempre per la vivacitat, té moments de gran bellesa: les dues obertures, els duos entre Ismene i Emone, la música que acompanya la desesperació de Creonte, els fragments d'*Antígona Il mio tormento* i *Addio moro innocente*, valen la pena de ser escoltats. Mozart (1757-1791), una mica posterior a Traetta, apreciava aquest

Ismene abraça el cos del seu germà mort, Polynice. / M. GINOT.

compositor i, com ell, va aprofundir en el camí d'interrelacionar més els recitatius i les àries, fins aleshores parts clarament diferenciades.

El plat fort de la producció va ser l'aposta per una figura com la soprano Maria Bayo. L'òpera de Montpeller ha demostrat a través de grans directors dominar el repertori de Monteverdi a Rameau i també Mozart. En aquesta ocasió sembla que no ha acabat de trobar el repartiment ideal. La veu musculada, amb molt ofici, de Maria Bayo desequilibrava el conjunt, no feia equip i cocava amb la delícia vocal de les dues *mezzos* Marina Comparato i Laura Polverelli, aquestes sí dintre l'estil. Inadequats els tenors que interpretaven Creonte i Adrasto. Un encert corprenedor va ser el fet de trobar dos bessons idèntics per als rols d'Eteocle i Polynice, que moren en la primera escena i resten, de manera inquietant, com a observadors de tot el drama.

► **Obra:** *Antígona*, de Tommaso Traetta, amb llibret de Marco Coltellini sobre l'obra de Sòfocles.

Direcció musical: Christophe Rousset.

Direcció escènica: Eric Vigner.

Intèrprets: Maria Bayo, Marina Comparato, Laura Polverelli, entre altres. Cor de l'Òpera Nacional de Montpeller.

Lloc: Opéra Comédie de Montpeller.

Dia: 26 de març.